

EMENO ISTORIJA EMOKYKLA

Paskaitų tvarkaraštis: 2016 m. pavasario trimestras

Meno rinkos agentūra kviečia visus besidominčius vaizduojamojo meno istorija 2016 m. pavasario trimestre lankyti šiuos paskaitų ciklus:

Lietuvos dvarų kultūra Lektorė – dr. Dalė Puodžiukienė		Sav.	Dizaino istorija, mados ir kryptys nuo XIX a. iki šių dienų Lektorius – doc. Jonas Malinauskas	
Data:	Temos:		Data:	Temos:
IV.04.	Ižanga. Dvaro ir dvarų kultūros samprata. Luominės visuomenės ir dvarų diferenciacija. Bajoriškas mentalitetas. Kosmopolitinės ir tradicinės bajoriškos kultūros santykis. Dvarų įtaka kultūros raidai. Dvaro sodybos samprata, reikšmė dvarų kultūrai. Sodybų funkciniai tipai, sklaida, sudėtis, diferenciacija. Etninis pradai ir stilinė architektūra.	I	III.29	Ižanga. Dizaino apibrėžimas. Dizaino veiklos sritys, jo vieta tarp technikos ir meno pasaulių. Pramoninė revoliucija XIX a. pr. Socialinės ir techninės prielaidos. Masinė gamyba ir masinis vartojimas ir masinė komunikacija. Stiliaus grynumo paieškos. Neogotika. Viktorijos stilius architektūroje, interjere ir grafiniame dizaine. John Ruskin, Henry Cole J. Paxtono veikla.
IV.11.	Dvarų kultūros pažinimo priemonės ir būdai: šaltiniai, literatūra, jų teikiama informacija, interpretavimo pavojai.	II	IV.05.	Arts and crafts judėjimas. William Morris veikla, Christopher Dresser dizainas, Michael Thonet baldų gamyba. Čikagos mokykla, funkcionalizmo užuomazgos.
IV.18.	Dvarų ir dvarų sodybų susiformavimas ir ankstyvoji raida (iki XVI a. vid.) Dvarų ir jų sodybų prototipų susiformavimas Lietuvos valstybės susidarymo ir išitvirtinimo laikotarpiu (iki XIV a. pab.) Prototipų virtimas tradicinės sampratos dvarais. Ankstyvųjų dvarų sodybų struktūros ir architektūros raida (XV a. - XVI a. I p.).	III	IV.19.	Secesijos (Art Nouveau) stilius Naujojo stiliaus ypatumai ir šaltiniai. Pasireiškimai architektūroje, interjere. Charles Rennie Mackintosh, Antonio Gaudí, Victor Horta, Hector Guimard, Josef Hoffmann. <i>Art Nouveau</i> grafiniame dizaine: Aubrey Beardsley, Henri de Toulouse-Lautrec, Jules Chéret, Alphonse Mucha.
IV.25.	Dvarai XVI a. vid. – XVII a. vid. LDK ir Europa. Valakų reforma. Bajorijos gyvenimo būdo kaita. „Atviro tipo“ sodybos išsigalėjimas. Vieno pagrindinio ponų namo idėjos sklaida. Renesanso ir baroko įtaka <i>dvaro</i> kiemo vaizdui.	IV	IV.26.	Ekspresionizmas Atsiradimo prielaidos. <i>Dada</i> grupės veikla, Man Ray, Marcel Duchamp, Egon Schiele, Oskar Kokoschka, grupės „Žydrasis raitelis“ ir „Tiltas“, Otto Dix. Ekspresionizmas kine.
V.02.	Dvarai baroke (XVII a. vid. – XVIII a. 7- as dešimtmetis)	V	V.03.	Ankstyvas funkcionalizmas Pasireiškimai architektūroje ir interjero

	Švenčių ir žaidimų amžius. Lietuvos bajorija ir mecenatystė; sarmatizmo idėjų vizualizacija. Tradicinė sodybos struktūra ir baroko įtakota architektūra. Pavėlavusi Versalio kompozicinių idėjų sklaida.			dizaine. Le Corbusier, L. Mies van der Rohe, Bauhaus mokykla, olandų grupė „De Stijl“. Naujoji ipografija, kinas. Rusų tarybinis konstruktyvizmas.
V.09.	Dvarai klasicizmo – romantizmo – istorizmo laikotarpyje (XVIII a. 7-as dešimtmetis – XX a. pr.). Okupacija ir bajorija. Bajoro–piliečio vertės iškėlimas. „Santūrumas“ gyvenime ir architektūroje. Versalio idėjų tąsa klasicizme. Naujos romantizmo padiktuotos struktūros sodybų planavime. Istorizmas.	VI	V.10.	Art Deco stilius. Stiliaus atsiradimas. Parodų paviljonai, gyvenamieji interjerai, baldai. Pasireiškimai taikomojoje dailėje. E. Grey, Tamara de Lempicka, René Lalique ir kt. Komeraciniai plakatai, mados, grafika, plakatai, žurnalai. <i>Streamline</i> (aerodinaminis stilius). <i>Stailingo</i> proceso esmė.
V.16.	Kasdienis gyvenimas dvare: tradicijos ir mados. Pono šeima. Patarnaujantys žmonės. Vaikų priežiūra ir auklėjimas. Šventės ir svečiavimasis. Pomėgiai. Virtuvė.	VII	V.17.	Europa ir JAV po II Pasaulinio karo. JAV, Italijos, Vokietijos dizainas. Brown ir Olivetti. Skandinavijos dizainas. Tarptautinis stilius grafiniame dizaine. Globalinių komunikacijų ir vizualinės informacijos sistemos.
V.30.	Dvarų ūkis ir jo įtaką sodybų struktūrai ir architektūrai. Dvarų ūkis feodalizmo laikotarpyje (XVI–XVIII a.) ir kapitalistinių santykių formavimosi ir sklaidos laikotarpyje (XVIII a. pab. – XIX a.). Žemės ūkio produkcijos paruošimo, saugojimo ir apdirbimo pastatai.	VIII	V.31.	Postmodernizmas. Modernizmo krizės priežastys. Naujos kūrybinės raiškos paieškos. Grupės „Alchimia“ ir „Memphis“. Postmodernizmas grafiniame dizaine. Pop stilius. Rytų Europos plakatas ir fotografija.
VI.06.	Sodai ir parkai dvarų kultūroje Želdynai, jų rūšys, vieta, estetinė ir funkcinė reikšmė. Reguliarūs (prancūziški) ir peizažiniai (angliški) parkai. Édouardo André kūryba Lietuvoje.	IX	VI.07.	XXI a. dizaino stiliai. Grunge, High-tech, Minimalizmas, Eko (biomorfinis) stilius, „Naujasis skaitmeninis dizainas“

Daugiau informacijos apie paskaitas rasite Meno rinkos agentūros tinklapyje www.menorinka.lt

Išklausiusiems nemažiau 7–ių paskaitų bus išduodamas kursų baigimo pažymėjimas.

Paskaitų pradžia – 18.15 nurodytomis dienomis. Paskaitos trukmė – 1 val. 15 min. bei 15 min.

klausimams ir diskusijoms. Registracijos į paskaitas nėra, paskaitos mokamos, bilieto kaina – 8 Eur. Vietų skaičius ribotas (max. 40).

Paskaitos vyksta meno galerijoje „Kunstkamera“ (Ligoninės g. 4, Vilnius)

Galimi paskaitų temų, lektorių ar datų pasikeitimai. Informacija apie tai bus skelbiama Meno rinkos agentūros Facebook profilyje „Vilniaus Aukcionas“.

Lektoriai:

Jonas Malinauskas – dizaino publicistas, Vilniaus Technologijų ir dizaino kolegijos dėstytojas, Grafinio dizaino katedros vedėjas. Yra dirbęs Vilniaus dailės akademijos Dizaino katedros bei Vilniaus dizaino mokymo centro dėstytoju, dizaino ir interjero žurnalų „Centras“, „Namas ir Aš“ redaktoriumi. Pastaraisiais metais bendradarbiauja su Lietuvos bei užsienio šalių dizaino leidiniais. Pagrindinės publikacijų temos – pasaulinė dizaino istorija ir iškilios šios srities asmenybės; šiuolaikinio dizaino tendencijos, tarptautinių renginių ir parodų apžvalgos. Nuolat dalyvauja respublikinėse bei tarptautinėse konferencijose, tarptautinėse dizaino mokymo programose. Lietuvos Dizainerių sąjungos narys nuo 1988 m., Lietuvos grafinio dizaino asociacijos LGDA narys nuo 2008 m.

Dalė Puodžiukienė – architektė, architektūros istorikė, menotyros mokslų daktarė, nekilnojamų kultūros vertybių apsaugos ekspertė. Yra Kauno technologijos universiteto Architektūros ir statybos instituto mokslo darbuotoja, to

paties universiteto Architektūros katedros dėstytoja. Pagrindinė tyrinėjimų kryptis – medinė dvarų sodybų architektūra. Šia tema Lietuvos ir užsienio spaudoje publikavo apie 30 straipsnių, yra dviejų kolektyvinių monografijų bendraautorė. Dalyvavo Dvarų ir palivarkų vertės ir būklės įvertinimo komisijos darbe, taip pat kuriant Lietuvos dvarų duomenų bazę, rengiant strateginius ir kitus dokumentus dvarų sodybų apsaugai. Skaitė pranešimus apie trisdešimtyje mokslinių konferencijų ir seminarų, buvo Europos Tarybos kampanijos „Bendras kultūros palikimas“ projekto „Medžio kultūra“ koordinatorė Lietuvai. 2003–2006 m. dalyvavo darbuose, skirtuose Vilniaus m. medinei architektūros apsaugai. Šia architektūra domisi iki šiol. Nuo 2005 m. yra ICOMOS (International Council on Monuments and Sites) Lietuvos nacionalinio komiteto narė (2010–2012 buvo jos pirmininkė).

* * *